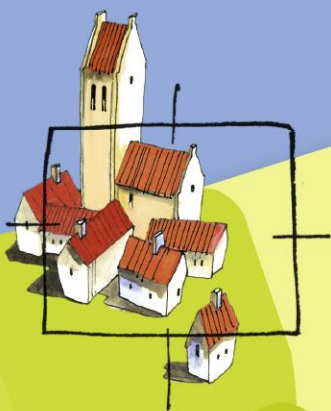

Werkprotocol Wet natuurbescherming Boijlerweg 5, Boijl

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Werkprotocol Wet natuurbescherming Boijlerweg 5, Boijl

Inhoud

Rapport

14 maart 2023

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Leeswijzer	3
2	Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen	4
2.1	Ligging	4
2.2	Inrichting plangebied	5
2.3	Voorgenomen ontwikkelingen	5
3	Beschermingsmaatregelen	7
3.1	Maatregelen functionaliteit	7
3.2	Zorgplicht	10
4	Verantwoording	12
5	Literatuur	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft plannen een aantal schuren op het erf aan de Boijlerweg 5 in Boijl te slopen. Vervolgens worden ten noordoosten van de huidige woning een nieuwe woning en een schuur gebouwd. Een van de te slopen schuren is geschikt voor huismus om in te broeden. Op basis van het aantal potentieel geschikte broedplekken worden hier hooguit twee nesten verwacht. Normaal gesproken is het nodig nader onderzoek naar huismus in deze schuur te doen om te bepalen hoeveel nesten daadwerkelijk aanwezig zijn en indien nodig een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen. De provincie Fryslân heeft sinds 2022 een werkwijze voor kleine initiatieven opgesteld waarbij geen of maar een deel van het reguliere nader onderzoek naar beschermde soorten nodig is. Het initiatief aan de Boijlerweg 5 voldoet aan de definitie voor een klein initiatief. Om bij deze werkwijze aan te sluiten, moet wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

Een van deze voorwaarden is het opstellen van een ecologisch werkprotocol, waarin mitigatie wordt uitgewerkt op basis van een inschatting van het aantal te verwachten nesten van huismus in de schuur. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt dit aantal nesten gemitigeerd. Het voorliggende ecologisch werkprotocol beschrijft voor de Boijlerweg 5 hoe de mitigatie voor jaarrond beschermde nesten van huismus moet worden ingevuld.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen omschreven. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de maatregelen uitgewerkt die worden gerealiseerd om de effecten op huismus te mitigeren, zoals tijdelijke en permanente mitigatie. Verder wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe de schuur ongeschikt wordt gemaakt. In hoofdstuk 4 staat de verantwoording en in hoofdstuk 5 zijn de literatuurverwijzingen opgenomen.

2 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

2.1 Ligging

Het plangebied bestaat uit het agrarische erf aan de Boijlerweg 5 in Boijl (zie figuur 1). De drie veestallen worden gesloopt. Overige bebouwing blijft, voor zover bekend, behouden.

Provincie: Friesland

Gemeente: Weststellingwerf

Plaats: Boijl

Straat: Boijlerweg 5

Figuur 1. Plangebied (rood omljnd). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl.

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 14 september 2022.

2.2 Inrichting plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van de Boijlerweg en ten westen van de bebouwde kom van Boijl. Het plangebied bestaat uit een perceel van een voormalig agrarisch bedrijf met hierop een vijftal schuren en een woning aan de zuidzijde (zie figuur 1). Rondom het perceel liggen sloten. Verder liggen ten oosten van de woning en aan de noordzijde van het perceel enkele sloten. Deze sloten zijn niet jaarrond waterhoudend. Alle schuren hebben daken met asbesthoudende golfplaten. Verder zijn de schuren opgetrokken uit baksteen met houten gevelbekleding of gevelbekleding van damwandplaten. De daken zijn aan de binnenzijde niet afgewerkt of dichtgetimmerd. De woning is opgetrokken uit baksteen met een pannendak. Rondom de schuren en woning is verharding aanwezig en verder bestaat het perceel uit grasland. Ten noorden van schuur 3 (zie figuur 1) en langs de oostzijde van de te behouden schuur ligt een betonnen sleufsilos. Op de locatie van de nieuwe woning, aan de zuidoostzijde van het perceel, staan enkele jonge fruitbomen. Langs de randen van het perceel staan heggen.

2.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De plannen bestaan uit de sloop van schuren 1, 2 en 3 (zie figuur 1). De woning en de overige schuren blijven behouden. De verharding wordt grotendeels verwijderd. Beide sleufsilos worden verwijderd. Op de locatie van schuur 1 komt een kleiner bijgebouw te staan. Verder wordt aan de zuidoostzijde een nieuwe woning gebouwd. Om de nieuwe bebouwing bereikbaar te maken, wordt langs de oostzijde een nieuwe toegangsweg aangelegd.

Werkzaamheden

Voor het plan wordt een deel van de bebouwing gesloopt, de sloot aan de oostzijde wordt (deels) gedempt, de sloot langs de oostzijde van de woning richting het noorden wordt verlengd, de bestaande verharding wordt verwijderd, er wordt grond vergraven, opgaande beplanting gekapt en vegetatie verwijderd. Bij de sloop- en bouwwerkzaamheden wordt zwaar materieel, zoals een graafmachine en vrachtwagens, ingezet.

Planning werkzaamheden

De sloop van de schuren staat vanaf oktober 2023 gepland, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode voor huismus. Het is denkbaar dat de planning opschuift afhankelijk van de snelheid van de te doorlopen procedures. Ook in dat geval zal bij de planning worden gekeken naar de minst kwetsbare periodes voor de betroffen soort (zie ook hoofdstuk 3 Beschermingsmaatregelen). Mocht afwijking van de voorgenomen planning nodig blijken, dan wordt dit afgestemd met de provincie.

3 Beschermingsmaatregelen

Ten aanzien van huismus worden maatregelen genomen om de functionaliteit van het leefgebied en de gunstige staat van instandhouding te waarborgen en worden maatregelen genomen om aan de zorgplicht te voldoen. De maatregelen zijn grotendeels gebaseerd op het kennisdocument Huismus van BIJ12.

3.1 Maatregelen functionaliteit

In het kader van de mitigerende maatregelen worden drie fasen onderscheiden:

1. maatregelen die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten worden genomen om huismus voor de duur van de werkzaamheden een tijdelijke voorziening te bieden;
2. maatregelen die voorafgaand aan de daadwerkelijke sloopwerkzaamheden moeten worden genomen om de bestaande nestplaatsen ongeschikt te maken;
3. maatregelen om huismus een definitieve verblijfplaats in de nieuwe situatie te bieden.

1. Vervangende voorzieningen voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden

In de te slopen schuur worden hooguit twee huismusnesten verwacht. Op basis hiervan is het op grond van het kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017) nodig per nest twee vervangende nestplaatsen aan te bieden.

In januari 2023 zijn aan de oostgevel van een van de te behouden schuren op het erf vier nestkasten voor huismus geplaatst. Het gaat om kasten met een minimale afmeting van 12,5 cm x 17 cm en met een invliegopening van 34 mm, waarbij de openingen niet in elkaars zicht hangen. De kasten zijn op circa 4 m hoogte en minimaal 1 m van elkaar geplaatst. Daarmee voldoet de tijdelijke mitigatie aan de voorschriften uit het kennisdocument Huismus (Bij12, 2017).

Bij de plaatsbepaling en het ophangen van de kasten is een ter zake kundige op het gebied van huismus betrokken. Bij het ophangen van de kasten is onder meer rekening gehouden met een minimale hoogte van 3 m, een vrije aanvliegroute en een ligging die in de zomerperiode niet te warm is.

Foto 3. De opgehangen tijdelijke nestkasten voor huismus.

2. Ongeschikt maken schuur

De sloop van de drie schuren staat gepland vanaf oktober 2023. Om vanaf oktober 2023 te kunnen slopen, wordt de schuur in de periode eind augustus tot eind september, buiten het broedseizoen van vogels, ongeschikt gemaakt voor huismus en andere vogelsoorten waarvan de nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn, zoals spreeuw. De ruimtes in de schuur die geschikt zijn voor huismus, bestaan uit balken die zijn afgedicht door damwandplaten. De schuur wordt ongeschikt gemaakt door deze platen handmatig te verwijderen, zodat er geen beschutte ruimtes overblijven.

Aanvullend worden eventuele ruimtes (waar nodig) afgedicht, zodat hier geen vogels meer in kunnen komen. Het ongeschikt maken, vindt plaats bij gunstige weersomstandigheden (droog, dagtemperatuur van circa 10°C, weinig wind en in een vorstvrije periode) en wordt uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van broedvogels.

Figuur 2. Locaties van de tijdelijke nestkasten voor huismus (rood). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl.

3. Permanente voorzieningen

De hiervoor genoemde nestkasten volstaan niet als permanent alternatief. Daarom worden in de toekomstige bebouwing permanente nestvoorzieningen voor huismus gerealiseerd. De exacte invulling van de nieuwbouw is nog niet bekend. Bouwtekeningen worden in een later stadium gemaakt. In het navolgende worden twee mogelijkheden beschreven waarvan minimaal één in de nieuwbouw moet worden gerealiseerd.

NIEUWBOUW

Het nieuwe woonhuis en de schuur worden mogelijk bedekt met dakpannen. In dat geval wordt de eerste rij dakpannen boven de goten geschikt gemaakt voor huismus door de ruimte onder de pannen toegankelijk te houden (zie figuur 3). Het toegankelijk houden, wordt bereikt door eventueel vogelschroot een pannenlat hoger te plaatsen.

Het geschikt maken van het dak gebeurt over de gehele lengte en aan beide zijdes.

In het woonhuis of de nieuwe schuur worden minimaal vier inbouwstenen voor huismus geplaatst (zie figuur 3). Hiervoor kunnen huismuskast HMP2 of HMP3 van Unitura worden gebruikt. Deze neststenen worden in de noord- of oostgevel ingebouwd.

Bij de plaatsbepaling en het ophangen van de kasten wordt een ter zake kundige op het gebied van huismus betrokken. Bij plaatsbepaling van nestkasten wordt onder meer rekening gehouden met een minimale hoogte van 3 m, een vrije aanvliegroute en een ligging die in de zomerperiode niet te warm is.

Figuur 3 geeft een weergave van geschikte locaties voor het toegankelijk maken van het pannendak en inbouwstenen.

HUIDIGE BEBOUWING EN ECOLOGISCHE PLUS

De te behouden schuur aan de westzijde van het erf, direct ten noorden van het huidige woonhuis, wordt in de toekomst verbouwd. In dit gebouw wordt extra nestgelegenheid voor huismus (HMP2 of HMP3 van Unitura) en boerenzwaluw (Kunstnest Boerenzwaluw van Vivara) gecreëerd.

Bij de plaatsbepaling en het ophangen van kasten wordt een ter zake kundige op het gebied van huismus betrokken. Bij plaatsbepaling van nestkasten wordt onder meer rekening gehouden met een minimale hoogte van 3 m, een vrije aanvliegeroute en een ligging die in de zomerperiode niet te warm is.

Figuur 3. Weergave van de inrichtingsschets met aan de oostzijde de nieuwe woning, ten noorden hiervan de nieuwe schuur (paars) en de gebouwen die behouden blijven (bruin). De zijdes waar de (pannen)daken toegankelijk kunnen worden gemaakt voor huismus zijn in groen weergegeven. De gevels waarin neststenen kunnen worden geplaatst, zijn aangegeven met N.

3.2 Zorgplicht

De Wet natuurbescherming (Wnb) kent een zorgplicht. Als volgens vorengenoemde maatregelen wordt gewerkt, wordt al voor een groot deel invulling gegeven aan de zorgplicht. Mocht onverhoopt toch een broedvogelnest worden aangetroffen, dan worden de werkzaamheden stilgelegd en wordt met een ecoloog bekeken welke maatregelen nodig zijn.

Het grasveld op het terrein kan ten minste één week voor de start van de werkzaamheden worden gemaaid. Hierdoor wordt het plangebied onaantrekkelijk voor algemene zoogdieren en amfibieën.

Voor deze soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier hebben deze soorten tijd zich te verplaatsen naar een nieuwe locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, zodat wordt voldaan aan de zorgplicht die wel geldt voor deze vrijgestelde soorten.

4 Verantwoording

Activiteitenplan

Het activiteitenplan is opgesteld door ecologen van BügelHajema Adviseurs. BügelHajema Adviseurs is een allround adviesbureau voor ruimtelijke ordening en milieu en heeft een brede ervaring met het opstellen van activiteitenplannen. Het bureau is aangesloten bij Netwerk Groene Bureaus.

BügelHajema Adviseurs is gemachtigd voor het doen van veldwerk in het kader van de Wet natuurbescherming door het Netwerk Groene Bureaus en heeft een brede ervaring op dit gebied.

Kennisdocument

Het activiteitenplan is grotendeels gebaseerd op het kennisdocument Huismus dat door Bij12 is opgesteld (versies 1.0, juli 2017). Het kennisdocument bevat ecologische informatie over de betreffende soorten, richtlijnen voor onderzoek en de effectbeoordeling en voorbeelden van beschermingsmaatregelen.

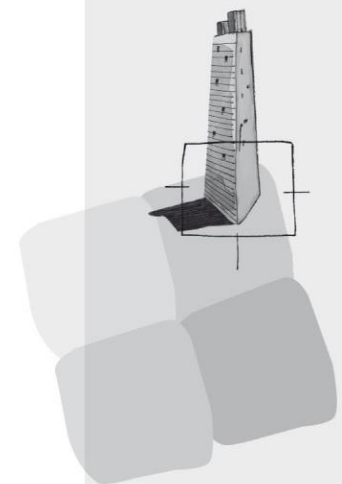
5 Literatuur

1. Bij12 (2017). Kennisdocument Huismus, versie 1.0, juli 2017.
2. BügelHajema Adviseurs (2022). Beknopte natuurtoets Boijlerweg 5 Boijl.
3. Sovon (2023) Huismus. Staat van instandhouding. <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15910>, geraadpleegd op 30 januari 2023.

Colofon

Rapport

BügelHajema Adviseurs b.v.

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
9401GN Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort